

Nro. 49.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Pénteken December 18-dik napján 1812-dik
esztendőben.

B é t s.

Eő Cs. K. Felsege méltóztatott a' meghalálozott
Hertzeg Kaunitz - Rittberg Domokos helyébe a'
maga eddig volt Ezüstkameráriussát Gróf *Tr*
autsmandorf-Weinberg János urat, Cs. K.
Fő Lovászmesterré 's egyszersmind Cs. K. való-
ságos Titkos Tanátsossá nevezni. — Ugyan
ilyen valóságos Titkos Tanátsosi méltósággal méltóztatott ő Cs. K. Felsege Cs. K. Fő Vedászmester Gróf *Hardegg-Glatz* urat megajándékozni.

Gróf *Ferraris József* Cs. K. Feldmarschal,
Camerarius, és Titkos Tanátsos Úr ő Exc.jának
's a' Mária Therésia Rendje nagy keresztes vi-
tézének kérésére megengedni méltóztatott ő Cs.

D d d

4/0
K. Felsége, hogy az ő leánya' férje Oberstlieutenánt Gróf *Zichy Ferentz* Úr, a' K. Magyar nemes Testőrző sereg' Másod Hadnagya, N. Győr Vármegye Administrátora, 's a' Sz. István K. Rendjének Vitéze, a' maga Familiai nevével és címérével együtt a' *Ferraris* familiai nevet és címert is birhassa, 's e'képpen *Zichy-Ferraris* nevet viselhessen és ilyen címerrel élhessen.

Spanyol Ország.

Előrevalóképpen *Ballasteros* helyébe *insurgens* vezér Brigadéros Generális *Virues* neveztetett ki, a' melly dologról ilyen tudósítást tétetett az Országlószék közönségessé: —,

„Tudósítás a' Közönséghez.

„Az Ország Kormányozószék Senátor Don *Ballasteros Francescótól* a' 4-dik *ármádának* vezérlés és az *Andaluziai négy Királyságbéli fő Kapitányságot* elvenni, 's helyébe előre valóképpen *Virues Joakimet* a' Királyi *ármáda Brigadérosává* nevezni jónak találta: melyre nézve az elsőtől a' népre vettetett adófizetés az Országlószéknek további parantsolatjáig felfüggesztetik. A' publicumnak tehát tudtára adatik, hogy a' réa vettetett külömbkülömb fizetéseket ne telyesítse. Költ *Granadában* Október 30-dikán. Aláírta —,

„*Virues.*

Írtuk közelébről, hogy Gen. *Ballasteros* a' Hadiministerhez intézett levelére azt a' választ vette, hogy a' vezérséget tegye-le. Erre a' válaszra ilyenképpen felelt *Ballasteros*: —,

„*Excellentziás Úr!* Ma reggel szokott foglalatosságaimat folytatván, vettem az *Exc.ád*

postáját, melly által az Andaluziai négy Királyságbéli fő Kapitányságból és a' 4-dik ármádának vezérléséből való letéttetésem tudtomra adatik, 's a' mely által jelenti nékem Exc.ád, hogy azon seregek, mellyek eddig vezérlésem alatt voltak, öszsze gyülekezvén, *Alcala* felé folytatják útjokat. Azonnal lóra ültem, hogy megtudassam, honnét származnak ezek a' minden katonai parantsolatokkal 's azon fenyítéssel, mellyet én az ármádánál jobb lábra állítani szüntelen iparkodtam, ellenkező intézetek. Midőn a' falú végére értem, a' testőrző seregnek egy szélső vigyázó csoportjára találtam, mellynek strázsái fegyvereikkel felém czélozván, előmbe állottak. Közel hozzám nagy számú paraszt nép állott. Az új tüneményen megilletődvén, kérdeztem a' tiszttól, hogy mind ezek mit jelentenének? kitől és a' strázsáktól is ezt a' feleletet kaptam, hogy nékiek megparantsoltatott, hogy engem' tovább ne b'botsássanak. Azután egy Oberster is megérkezett, kinek eleibe terjesztetem, melly nagy kedvetlenséget okozzon nékem ez a' velem való bánás, mellyet én az Országlószék' kegyelméből való kiesésnek tartok. Azután a' parasztok is keményen kezdettek beszélni, a' melly a' katonákat, a' kikhez viseltetett szeretetből én, mint magok tudják, sok áldozatot tettem, megillette volaa. Én tsakugyan halgatást parantsoltam a' parasztoknak, és arra intettem őket, hogy távozzanak. —

„Ezen történet után vissza mentem szállásomra, nagyon elkeseredve lévén azért, hogy úgy bántak véllem, mint a' Spanyol ármádánál az én ítéletem szeréatsoha még egy legbünösebb

alsó rangú tisztel sem. Ugyantsak az előbbeni Batalion nem soká megérkezett szállásom eleibe is, mellynek ajtajához egy strázsa állítatott. A' nép a' maga nyughatalanságát panaszolkodása által kijelentette, és úgy látszott mintha attól félne, hogy személyyemen is valamely erőszak fog elkövetetni. — A' Spanyolok által erántam bizonyított érzékenység által sokkal erősebben megilletődtem, mint a' katonai intézetek által, mellyek felől úgy ítéltém, hogy ahoz a' fő ranghoz, mellyben én voltam, igen kevésé illenének; és lehetetlen gondolni, hogy ezek mind az Exc.ád rendelése szerént történnének. —

„Ezen szempillantattól fogva szünetlenül strázsa állott szállásom előtt, 's azt a' rendelést vévén Brigadéros Generális *Virucstól*, hogy a' következő reggel *Ceuta* felé, mint a' számomra határoztatott helyre induljak útnak, mellyet én meg is tselekszek, a' Generál Stáb' vezérére bízván ármádámnak általadását, a' melly az én meggyőződése szerént olyan, hogy azt Európában egy ármáda is fellyül nem haladja; egy olyan ármáda ez, a' melly 14 napok alatt organizáltatott, mindennel felkészítetett, gyakoroltatott, 's a' katonai fenyítékre megtanított. —

„Szükségesnek tartom azonban Exc.ád eleibe terjeszteni, hogy ha tett szolgálataim néminémű tekintetet érdemelnek, azt kívánom, hogy *Ceuta* helyett Extremadúra tartományába vagy valamely ide való környéki helységbe mehessek, mivelhogy az egészségem igen rossz állapotban van, és én itt, minden szerentséltenségem mellett is

betszöletesen megélhetek, 's élelmem a' hazának
semmi gyanu terhire lenni. —

„Így bánnak velem személyemre nézve: de
sokkal nagyobb keserűségemre szolgál ezen ide
rekesztetett, 's a' Spanyol néphez intéztetett tu-
dósítás, melyet *Virues* közönségessé tétetett,
a' melly által jó híremnevem támadtatott - meg,
minthogy azt teszi - fel benne *Verues*, hogy én
a' Granadai népet hadi adónak kívánása által,
a' mi soha eszembe sem jutott, és a' minék ma-
gamat mindenkor ellene szegeztem, szükségre
juttattam volna. Én kértem ugyan pénzt a' Per-
ceptortól, de a' ki azt megtagadta töllem oly
feltétel alatt, ha azt mint költsönt úgy nem
veszem - el, és a' kezemhez érkezendő pénzből
néki vissza nem fizetem. Én ugyan útnak indú-
lok a' kiszabott hely felé: de ha betegségem ter-
hesedni fog, *Coinban* meg fogok maradni, a'
hová *Exc.ád* a' maga válaszszát hozzám elküld-
heti. Isten tartsa - meg *Exc.ádat* sok esztendő-
kig. —“

„*Ballasteros Francesco.*

*

*

*

Három Frantzia ármádák, t. i. az úgy neve-
zett Portugalliai ármáda a' *Souham*, a' Közép
ármáda a' *Jósef* Király, és a' Déli ármáda a'
Soult vezérléssek alatt, a' szerént mint a' Fran-
tzia levelek erőssítik, Nov. 10-dikén *Alba-de-*
Tormes mellett özsze tsatólván magokat, 13-
dikban és 14-dikben a' *Tormes* vizén három
helyyeken, úgymint az egyik *Salamonka* és
Alba között, a' másik *Albánál*, a' harma-
dik pedig azon fellyül által meenni szándékoztak.
A' Lord *Wellington*t illető tudósítások Lon-

donban még csak addig terjedtek, hogy ő a' Due-ro bal partja felől Rueda mellől Salamanka felé folytatta útját, és már a' Gen. *Hill* seregével össze tsatolta volt magát, sőt, mint a' Morning Chronicle tudai akarta, a' Frantzia ármádát már meg is kínálta volt az ütközettel, de az ezt nem fogadta - el. A' Londoni Kurir egyenesen erősítette, hogy *Vellington* Salamanka mellett megállapodott, azért, hogy a' Frantziákat meg kínálja az ütközettel.

Valamivel későbbi Frantzia levelek kétféleképpen írnak *Vellington* feiről, némelyik azt erősíti, hogy a' három Frantzia ármádának szetszatolódások 's feléje való közelítések után Nov. 15-dikéa *Ciudad Rodrigo* felé kezdett menni *Vellington* kettőzött sietséggel; más k elenben azt mondják, hogy nem *Ciudad Rodrigo*, hanem a' *Tormes* mellett tefelé, *Ledesma* feé ment el, és ezt, ha igaz, azért tselekedte, hogy *Jósef* Király elvágta előtte a' *Ciudad Rodrigo* útát. — Mondják azt is, hogy az ő *Catholicus* Felsege előljáró tsapatja az Anglus hátúljáró tsapatot béervén, bagázsiájának egy részét elfogta volna.

Spanyol Amerika.

Örömmel értjük, így szóllanak az Anglus újságok, 's az emberiségnek nagy vigasztalására írhatjuk is, hogy a' Déli Ámerikai versengések ismét szünni kezdetek, és a' békesség eránt való reménség ismét elevenülni kezdett. A' *Buenos-Ayresi* Junta egy tisztet küldött által a' *Monte-Videoi* Kormányozóhoz, olyan kéressel, hogy küldjön Követeket hozzá a' végte, hogy az ellenségeskedésnek félbeszakasztása eránt

egyezzenek - meg, melyet annak lehet tulajdonítani, hogy a' *Buenos - Ayresi* fegyveres seregek egy időtől fogva nem voltak szerentsések a' tsatázó mezőn.

Rio - Janeiróból azt írják, hogy Gróf *Pahlen*, mint az Orosz Császár Ministere és rendkívül való Követje, a' múlt Julius 24-dikén megérkezett oda a' Brasiliai Udvarhoz.

Nagy Britannia.

A' Londoni Udvari Újságban ilyen hivatal szerént való tudósítás jött - ki Nov. 26-dikán: —,
 „Kapitány *Fulton* éppen most érkezett - meg Amérikából a' mi vezérünktől Gen. Prevostól oly tudósítással, hogy az Amériikai egyesült Statusoknak egy szakasz ármádája ismét próbát tett Felső Canada ellen, bé akarván oda Oktob. 13-dikán ütni másod versben: de ismét megverett. Elfogattattak egy Generális, 900 emberek, egy ágyú, és egy zászló. Anglia igen sajnálhatja *Sir Brock* nevű derék Generálissának, 's ennek Adjutáasának Oberstlieutenánt *Macdonaldnak* elveszéseket, a' kik a' verekedés' elején ölettettek - meg.“

A' Régens Princz Nov. 30-dikán délben egy óratájban a' Király' gálahintójába béülvén, katonasor között nagy pompával a' Parlamentom' felső házába ment, a' hol mind a' két házak' tagjai özsze gyülekezve voltak. A' felesége a' Régens Hertzegné a' thronus mellett ült egy ezen alkalmatosságra oda helyheztetett székben. A' Princz, mint a' ki a' Király' kötelességit tette, Királyi ruhában jelent - meg. Szokott czerimoniával a' szalába bévezettetvén, ilyen beszédet intézett az új Parlamentom' két házához: —,

„*Lordjaim és Urak!* Képtelen vagyok a' Parlamentom üléseinek kezdetében mély bánkódással jelenteni, hogy az ő Felsége szánakozást érdemlő betegsége, fájdalom! még tart, és meggyógyíttathatása eránt való remétségem nem kevésbé megtsökkent. Az ország' dolgainak állapota engem arra indított, hogy a' Parlamentomi tagok' választásának végbemenetelével titeket azonnal összehívtassalak. —

„Meggyőződött vagyok a' felől, hogy ti azon örömben, mellyet nékem a' mi állapotunknak és remétségünknek ezen esztendőben történt jobbúlása okoz, részesülni fogtok. Az a' burgóság és megrettenthetetlenség, mellyet az ő Felsége seregi és szövetségesei a' *Fél szigeten*, külömbkülömb alkalmatosságokkal kimutattak, 's az a' tökéletes alkalmasság és ítéletbéli tehetség, mellyel a' mi hadi munkáinkat Marquis *Kellington* kormányozta, Európának ezen részében a' közönséges ügyre nézve leg fontosabb resultatumokat szülték. A' hadakozásnak a' Salamankai győzelem által Spanyol Ország' közepére lett általplántáltatódása miatt *Kadiksnak* vívását félbeszakasztani, 's a' Déli Spanyol tartományokat oda hagyni képtelenítették a' Frantzia ármádák. Azonközben tsakugyan nem tselekedhetem, hogy ne sajnáljam, hogy az ellenségnek ezen történetektől fogva való iparkodásai, *Burgos*' ostromoltatásának félbeszakasztását 's *Modridnak* odahagyását, nekünk szükségessé tették: de a' melly iparkodásai az ellenségnek tsakugyan oly fontos áldozatokkal voltak összekötve, mellyekből a' Spanyol nemzet' segedelem kútfejeinek gyarapodása, 's iparkodásának kön-

nyebbülése, szükségesképpen következni fognak. Meggyőződött vagyok a' felől, hogy számot tart-
hatok a' ti segedelmeitekhez ezen nagy tusako-
dásnak folytatásában, a' melly leg első példát
mutat a' száraz Európának az áthatatosság és a'
Frantzia birodalom' hatalmának meggátlása e-
ránt, a' melytől nem csak a' Fél-szigetbéli né-
pek' függetlensége, hanem az ő Felsége Státu-
sainak legbetsesebb javok is felfüggesztette van. —

„Az Orosz Császár; a' Frantzia Országló-
szék' katonai erejének nagy része ellen, mellyek
az ő szövetségesei 's a' néki adózó Státusok ál-
tal segítették, kéntelenítettett verekedni. Az az
ellentállás, mellyet ő egy ilyen rettenetes ösz-
sze szövethetés ellen megbizonyított, tsalhatatr-
lanúl a' tiszteletnek leg felsőbb grádcitsú érzését
gyullasztja fel. Az Orosz nemzet' enthusiasmu-
sa, az őtet körül vávö veszedelmekhez és a' ve-
rekedésbéli terhekhez képpeszt nevekédett. Olyan
áldozatokat tett ez a' nemzet, mellyeknek a' pal-
lérozott nemzetek' históriája nem mutatja példá-
jokat, és én áthatatos bizodalommal vagyok az
eránt, hogy az ő Orosz Császári Felsége eltökél-
lett áthatatosságát leg szerentséesebb kimenetel
fogja megkoronázni, 's ezen tusakodásnak resul-
tátuma az Orosz birodalom' bátorságának állan-
dósága lészzen. Az a' nagy kizodalom, mellynek
bizonyosságául az Orosz seregek a' mi kikötő-
helyünkbe való küldettetése szolgál, leg nagyobb
mértékben megnyugtat és megörvendeztet engem;
és ő Orosz Cs. Felsége tökéletesen számot tart-
hat az én az eránt való megváltozhatatlan hatá-
rozásomhoz, hogy én ő F.gét azon nagy tusako-

dásban, mellyhez hozzá fogott, legigazabb módon segélleni fogom.

„An ő Siciliani Felségevel az 1808 és 1809. béli kötéseknek kipótoltatásokra néve új alkura léptem, a' mellyeknek cöpiáikat néktek által adatatni megparantsoltam. A' volt czéltásom, hogy a' Siciliani hadi erőt a' megtámadó hadi munkákban nagyobb mértékbe fordittathassam haszonra, a' melly eszközök az ő-Siciliani Felsége' Kabinétjében uralkodó nemes és megvilágosodott politikával öszszetsatóltatván, ennek hatalmát és segedelem kútféjeit gyarapítani's egyszersmind a' köz ügyet is segíteni fogják. —

„Az Ámerikai egyesült Státusok olyan környülállások között hirdettek hadat ellenünk, mellyekhezképpst a' józan gondolkozás szerint várhatni lehetett volna, hogy a' két Státusok között nem sok ideig fog kialuva maradni a' békesség: de bánkódva kell jelentenem, hogy az Ámerikai Országlószék' kívánságai és megaviselete még eddig semmi békességes környülállásnak helyreállását meg nem engedték. Az ő ellenségéskedései kiváltképpen a' mi vélle szomszédos tartományaink ellen voltak intéztetve, mindent elkövetvén, hogy ezeknek lakosait az ő Felsége' hűségében megtáboríthassák. Haem ezen északi lakosok a' magok ő Felsége eránt viseltető hajlandóságoknak megbizonyítása által engem megörvendeztettek és megnyugtattak. Az Ámerikaiaknak Felső Canada ellen tett próbatételeik, a' fő Kormányozóknak bölts rendelései és seregeinknek bátorságok és eltökéletségek miatt nem tsak hogy szerentsések nem voltak, hanem az a' fegyveres sereg, mellyet az ellenség a' bé

űtésre öszszegyűjtött vala, rész szerént kapitulálni kénytelenítetett, rész szerént öszszeveretett. Az én ellenség ellen tétetődő iparkodásaim azonban engem el nem fognak tartóztatni attól, hogy a' hékességnek és harátságának helyreállítáására minden eszközt elővegyek. Azonközben valameddig ezt, Nagy Britannia tengeri jussainak feiáldozása nélkül el nem érhetjük, én mind addig számot tartok a' ti segedelmekhez, hogy ezen hadakozást hathatósan folytathassam. —

„*Alsó Házbeli Uraim!* Megparancsoltam, hogy a' jövő esztendőre kívántató költségünk' laistromát terjeszszék előtökbe, 's telyességgel semmi kétségem nints a' felől, hogy mindenféle segedelemre készek lesztek, melly arra kívántatik, hogy a' rajtam fekvő nagy kötelességet telyesíthessen, és a' melly leg job kinézést nyit arra, hogy a' nagy tusakodást melybe keveredve vagyunk, szerentsésen elvégezhezzük. —

(A' többi következik).

Orosz Birodalom.

Végezte a' Hertzeg *Kutusow* által a' fő hadi szálláson kiadatott Orosz tábori hirdetésnek, mellyet a' közelébbi M. Kurir' utolsó lapján megígértünk: —

„Gróf *Wittgenstein* Polotzkot réárohanás által elfoglalta, a' Marschal *Sant Cyr*' armádáját egészszen megverte, és kergeti azt. A' *Polotzki* és az azt követett tsatákban 45 Stabális és egyéb tiszteket, 2000 közembert, egy ágyút és sok munitziós szekeret fogtak - el a' győzedelmek; Polotzkban is feles eleséget találtak. A' Generális *Stengel* serege, a' melly hasonlóképpen veri és kergeti az ellenséget, feles számú foglyokon kívül, 22 Bavarus zászlót, és 6 ágyút nyert - el a' hadi kassával egyetemben. —

„A' *Tschitschagoff* ármádájának egy Osztálya a' Warschauer Hertzegségbe bérontott, nagy hadi adót hajtott-bé, Warschauhoz 6 mérföldnyire közelített, és nagy rettegést okozott ezen városnak. —

„Ezen előmeneteleink felől tudósítani akarom minden alattam lévő seregeket. Költ *Jel-nában* Nov. 9-dikén —;

„Fő vezér Hertzeg *Kutusow*.
Legújabb újdágok.

Wilna Decz. 4-dikén. A' Hertzeg *Neufchatel* Adjutánsa *Montesquiou* Páris felé menvén ide érkeze ezen tudósítással, hogy Nov. 28-dikán ismét tsatára került a' dolog a' Gróf *Wittgenstein* és *Tschitschagoff* ármádáikkal, melyben az Oroszok küzzül 9 vagy 10 ezeren hadi fogságra esvén, 's 12 ágyút és 3 zászlót elvesztvén, a' Frantzia ármáda azután akadály nélkül folytatta útját *Vilna* felé. A' fő hadi szállás minden órán váratott ide; még tsak 16 mérföldnyire volt távol az innét *Minsk* felé menő útban *Mlodczicznoban*. — (Vesd össze ezekkel a' 47-dik *Kurir*' végén találtató *Vilnai* tudósítás').

Dresda, Decz. 14-dikén. *Napoleon* ő Cs. F. ge tegnap éjjel ide érkezvén kevés órákig való meg állapotása után *Páris* felé tovább indult. A' Fr. Követnél Báró *Serránál* szállott vala-ki szekereből, a' hova Király ő Felsége ma reggeli 5 órakor udvarlására ment. Ő Császári F. ge *Wilnából* *Warschaun* által jött ide; igen kevés kísérellel utazik, minthogy katona udvarnokjai az ármádánál maradtak, melyet a' Császártávolléte alatt a' Nápolyi Király vezérel; a' *Neufchateli* Hertzeg is *Wilnában* maradt. Ebből, 's egyéb körülállásokból is gondolják, hogy a' Császár' *Párisban* való maradása tsak igen rövid ideig fog tartani.

Úgy halljuk, hogy az Orosz Császár' Adjutánsát *Gen. Winzingeródet*, a' ki *Wereja* mellett elfogatott vala, a' *Tschitschagoff* ármádájának egy tsapatja *Minsk* mellett a' fogságból kiszabadította.